

insektenbezoek een weinig vergoed door de heldere kleuren, die ze bezitten. Indien ze geen heldere kleuren bezaten, zouden de insecten naar de bloemen moeten zoeken, waardoor veel tijd zou verloren gaan. Vruchten daarentegen, die vrij lang aan den vruchtsteel verblijven, bieden door hun langer bestaan ook meer de gelegenheid om door de vogels te worden opgemerkt. Bovendien zijn de vruchten vaak eerst dan rijp, als de bladeren reeds afgevallen zijn en ze dus van zelf wel in 't oog vallen. Verder zijn alle vruchten in den beginne groen, opdat ze niet worden opgemerkt in de omgeving vóór ze rijp zijn.

Een oorzaak is deze, dat de bloemen uit zeer dunne, fijne weefsels bestaan; de vruchten daarentegen lijken veel donkerder door de vele lagen; meer lagen maken een kleur altijd minder helder, daar de onderlaag de bovenliggende laag donkerder maakt.

Laten we nu nog ten slotte een lijstje geven van kleuren bij bloemen en vruchten aangetroffen.

Geel is de hoofdkleur der bloemen in een grasland, wanneer men ten minste niet in de vroege lente gaat zien, want dan dekt de dan bloeiende *Cardamine pratensis* of pinksterbloem de velden wit. Maar later bloeien de *Caltha palustris* L., de andere *Ranunculaceae*, de *Compositen*, de *Crucifere* etc., welke bloemen grootendeels geel zijn. Vruchten met een heldergele kleur treft men daarentegen weinig aan.

Oranjegeel komt bij vruchten meer voor, *Physalis*, *Berberis* en verder bij veel sierplanten. Oranje-bloemen zijn weer zeldzamer: goudsbloem.

Groen zijn vele bloemen, meestal die welke door den wind bestoven worden, zooals de brandnetels, maar ook insectenbloemen, zooals de aalbessenstruik, *Helleborus viridis* of *Groen Nieskruid*, etc. Maar juist deze groene kleur valt zoo weinig in 't oog, dat we ze vaak niet opmerken. Groen zijn echter weer weinig vruchten (in rijpen staat natuurlijk, daar ze allen, onrijp, groen zijn geweest), o.a. de Kruisbes; de vrucht van den aardappel is geel, soms groen.

Wit is weer een kleur, die veel bij bloemen voorkomt, b.v. bij de meeste kleine bloemen en bij de schermbloemigen. Zelfs bloemen die bekend zijn onder een zekere kleur zijn

soms wit. Denk slechts aan de talrijke albino's van onze *Erica*, *Calluna*, *Thijm*, etc. Komt deze kleur, naast de gele, zeer talrijk bij bloemen voor, bij vruchten wordt wit zelden aangetroffen. Als voorbeeld nemen we de Sneeuwbes.

Vuil wit, overgangen naar groen of blauw treft men aan bij onze witte orchideeën en verder voornamelijk bij die bloemen, die door avondvlinders worden bestoven. Hoewel de kleur dan van minder belang is, lokt toch de geur ze. En zulke bijna witte bloemen, en vruchten van deze kleur treft men zelden aan.

Zwart is de kleur, staand tegenover wit. Geheel zwart worden onze inlandsche bloemen nooit. Ons helmkruid wordt wel bijna zwart, en ook onze gekweekte viooltjes komen soms deze kleur zéér nabij, maar werkelijk zwart zijn er geen bloemen. Helmkruid blijft altijd bruin; in viooltjes, hoe donker ook, is altijd paars of blauw te vinden. Wel zijn sommige bloemen zwart gevlekt, zooals onze papavers en ooievaarsbekken.

Komt zwart nu bij bloemen zelden voor, het grootste deel der vruchten is zwart, niet alleen onze besvruchten, maar ook niet-sappige, zooals de peultjes van de brem bijvoorbeeld.

Roode bloemen zijn er in 't wild niet heel veel (*Papaveraceae*), gekweekt wel. Roode rozen treft men meer aan dan gele of witte. Roode vruchten zijn er weer vele, zooals lijsterbessen, hulst, roode boschbes, rozenbottels, kersen, etc.

Paarse bloemen zijn ook niet talrijk (ooievaarsbekken), terwijl het aantal purperroode vruchten zeer groot is, als onze braambessen, pruimen, enz.

Karmijnrood zijn distelbloemen en de vruchten van Kamperfoelie; in beide gevallen treft men deze kleur niet veel aan.

Blauwe bloemen, als vergeet-mij-nietjes, maagdepalm en klokjes zijn er ongeveer evenveel als blauwe vruchten (b.v. de sleedoorn).

En nu we ons lijstje kleuren zijn afgeloopen, zullen we het er maar bij laten, in de hoop, dat ons kleurenpraatje er velen toe zal brengen op dit gebied eens waarnemingen te doen.

Amsterdam, 21 Febr. 1902.

J. GODEFROY JR.

GERRIT en MIXTA.

Wie kent niet het allergeestigste werkje van Alphonse Karr, „Voyage autour de mon jardin”? Nadat de schrijver afscheid heeft genomen van een vriend, die eene groote reis gaat ondernemen, komt hij bij nader inzicht tot de conclusie, dat het eigenlijk niet noodig is, zich zoover van huis te begeven, gevaren te trotseeren, allerlei ellende door te staan enz., om veel, veel vreemds te zien en waar te nemen. Wanneer men goed om zich heen ziet, kan men op kleine afstanden genoeg merkwaardigs op zijn weg ontmoeten en hij besluit daarom ook op reis te gaan en wel in zijn tuin. 't Zijn schijnbaar geringe zaken, die hij gadeslaat, maar treffend is de wijze, waarop hij ons bekend maakt met vele merkwaardigheden uit de insecten- en plantenwereld, die misschien, ja, door vele personen ook wel eens zijn gezien, maar zonder er van te genieten, daar zij er niet bij nadachten.

Zonder mij in de verste verte op ééne lijn te willen of kunnen plaatsen met een zoo begaafd schrijver, zal het mij toch nog wel geoorloofd zijn eenige opmerkingen uit mijne

omgeving ten beste te geven. Ik woon in eene kleine stad, waar men natuurlijk iedereen kent, tot zelfs elkanders huisdieren, maar waar gewoonlijk meer dan in eene groote stad gelegenheid is, kennis te maken met het leven onzer dieren, katten, honden, enz. Onder de dieren, die wel niet tot de huisdieren behooren, maar, dat toch door mij en mijne familie als huisdier of liever, daar hij steeds buiten resideert, als tuindier wordt beschouwt, wilde ik u voorstellen onze tamme kraai, die natuurlijk antwoord geeft op den naam: „Gerrit.”

De diersoort, waartoe hij behoort, wordt door de dierkundigen om verschillenden redenen gerangschikt onder de „zangvogels.” De leek, die door zijn „gezag” gewoonlijk zelden in verrukking geraakt is, vraagt, hoe dat nu mogelijk is? Ja, zoo gaat het met veel classificatie; het dier moet ergens onder dak gebracht worden en dan behoort hij nog het best in deze afdeeling. Trouwens de musch, die toch ook niet hoog in de muzikale wereld aangeschreven is, staat met hem in rij en gelid.

Onze Gerrit heb ik jong gekregen, evenwel niet jong genoeg, om hem volkomen tam te maken. Hij is gekortwiekert aan ééne zijde maar niet gemarteld „om hem te leeren praten.” Langzamerhand is bij het groeien van het lichaam ook zijne stem meer ontwikkeld geworden en gaarne wilde ik u in de gelegenheid stellen, hem 's morgens zéér vroeg, want hij is voor dag en voor dauw bij de hand, eens te hooren optreden, als „zangvogel.” Dan brengt hij de zonderlingste geluiden voort en die volstrekt niet in overeenstemming zijn met diegene, die hij overdag ten gehoor brengt. En dan zou ik u de vraag doen: „is dit dier niet muzikaal?” Allerlei geluiden, die hij ^{heeft} gehoord, vindt men er in terug, wel een bewijs, dat het hem aan een ontwikkeld gehoor niet ontbreekt. Daardoor is dan ook de gemakkelijkheid te verklaren, waarmede deze dieren, maar voornamelijk de „kerkkauwen”, waartoe onze Gerrit behoort, leeren praten. Hij houdt zijn nachtverblijf in het kippenhok, met welke dieren hij 's nachts goed overweg kan, hetgeen overdag veel te wenschen overlaat. Zijne bedrijvigheid, zijne drukte en zijne groote opgewektheid dragen daar de schuld van; steeds zoekt hij naar de eene of andere bezigheid. Overdag smaakt hij het grootste genoegen, wanneer hij, voorzichtig achter een kip aanstappend, die plotseling een pik in de pooten kan geven of ook wel een veertje kan uitrukken. Maar het is, zooals ik zooeven zeide, meer dardelheid, dan dat hij ernstige kwade bedoelingen heeft. Dat hij ook weet, dat de kippen hem dat zoo kwalijk niet nemen en zij geen rancune koesteren te zijnen opzichte, daarvan moge het volgende tot bewijs strekken, waarbij zijn groot vertrouwen op de edelmoedigheid der kippen sterk voor den dag komt. Gerrit wordt niet gaarne in de hand genomen, hetgeen hij met de meeste dieren gemeen heeft en is hij eenmaal gegrepen, dan tracht hij met bek en pooten werkende, zijne verloren vrijheid te herkrijgen. Ziet hij mij, die hem om de eene of andere reden wel eens gevangen heb, in de verte aankomen of hoort hij mijne stem, dan huppelt hij terstond weg en verschuilt zich achter de grootste van onze kippen „een Cochinchina”, waarmede hij beter overweg kan dan met de andere en grappig loert hij dan telkens om haar heen, of de vervolger nog niet verdwenen is. In een ander opzicht is hij voor de kippen een last. Niet zoo gauw is het drinkwater van de kippen vernieuwd of onze Gerrit, die in de hoogste mate op reinheid gesteld is, neemt een bad, plast dat het water naar alle kanten rondspat en maakt het door al die drukte troebel. Alhoewel Gerrit niet onder zijns gelijken is opgegroeid en het hem dus aan lessen van vaders- en moederszijde heeft ontbroken, is hij toch op en top een tot de „kraaien” behoorend dier gebleven, hetgeen hij dikwijls toont. Zie eens, hoe hij, nu de kippen eten krijgen, op zonderlinge wijze zijn deel tracht te krijgen; hij is en blijft een „dief.” Steelsgewijze, schuins op zijde springend nadert hij het bord met voedsel, grijpt plotseling een stuk en gaat op dezelfde wijze heen om het gestolene in eenzaamheid rustig te verorberen.

De geheele buurt kent „Gerrit” en niet tot het nadeel van den laatste; menig lekker stukje wordt hem toegeworpen op zijne tochten over de muren en schuttingen en door de boomen. Nu zijne vleugels weder aangegroeid zijn, strekt hij zijne uitstapjes al-door verder uit en komt daarbij wel eens in aanraking met personen, aan wie hij niet bekend is. Nog onlangs op eenigen afstand van zijn gewoon verblijf zwervende trok hij de aandacht van een paar mannen, die maar niet konden uitmaken wat voor soort vogel hij eigenlijk voorstelde: Een kraai kan het niet zijn, want die zingt niet. Hij maakte juist weer eens eenige zonderlinge geluiden. U ziet, terecht is hij onder de „zangvogels” geplaatst.

Een ander huisdier, dat zich evenwel des nachts steeds buitenshuis gelieft op te houden, is onze kat, die den naam draagt van

MIXTA.

Deze naam „gemengd”, is ontleend aan de zwarte plekken, die over hare witte huid op niet juist regelmatige wijze verspreid zijn, zoodat het moeilijk uit te maken valt wat den boventoon voert, het wit of het zwart. Bij het publiek zou zij als „scheefgeteekend” te boek worden gesteld.

Wie heeft de uitdrukking in het leven geroepen „Zoo valsch als een kat”? Niets is er, wat dikwijls zoo weinig steekhoudend wordt bevonden. Bij goede behandeling ligt valschheid niet in den aard dezer diersoort. Nu de mijne volwassen is, is er van valschheid geen zweem te bespeuren; de kinderen, vooral de jongste, aan wie zij meer speciaal toebehoort, kunnen alles met haar uithalen, zelfs veel, wat haar zeker niet aangenaam aandoet, maar van krabben of bijten is geen sprake. Natuurlijk wanneer het spel al te groote afmetingen aanneemt en ontaardt in plagen, dan komt de zoogenaamde „kattenaard” wel eens voor den dag en is het beter er niet mee door te gaan.

Toen wij het diertje kregen, was het zeer jong en zeer zwak en vereischte het heel wat opassing; heel groot van stuk is het dier nog niet. In alle opzichten was het dier wat men noemt „kwaad”. Bij wijze van spreken kon men niet naar haar wijzen of zij gromde, dat het een aard had. Langzamerhand verdwenen deze slechte eigenschappen onder de goede zorgen en de welwillendheid, die haar betoond werden en besloot zij vriendschap te sluiten. Deze vriendschap is tot heden hecht gebleven tegenover alle huisgenooten, maar toch meer in het bijzonder tegenover mijn jongste dochttertje. Zij beschouwt deze, geloof ik, als meer tot den intiemsten vriendinnenkring te behooren.

Hoe dikwijls hoort men niet spreken van „zoo'n stom dier,” al is hier niet altijd het woord „stom” in de gewone betekenis gebruikt? Lezeres of lezer, hebt ge wel eens nagegaan, hoeveel onze huisdieren weten? hoeveel ze begripen? hoeveel oog zij hebben voor regelmaat? Observer eens nauwkeurig een geheelen dag lang uwe kat en uwe meening zal wel deze zijn: ik geloof wezenlijk, dat ze alles weten, wat er omgaat om hen heen en dat ze ook zeer veel verstaan. We willen onze „Mixta” dus ook eens bespieden en men zal moeten toegeven, dat zij tot de ontwikkelste onder de dieren mag gerekend worden of zooals men zegt, dat zij een verstand als een mensch heeft. Als het goed weer is, ziet men haar, vóór de huisgenooten opgestaan zijn, op het plat bij den buurman zitten en zich koesteren in de zonnestralen. Deze plaats verlaat zij echter en verwisselt die met het kozijn naast de tuin deur tegen den tijd, dat het huisgezin het bed verlaat. Hoe weet het dier, dat de juiste tijd is gekomen om zich daarheen te begeven? Het licht kan er de oorzaak niet van zijn daar er geruimen tijd verlopen is, sedert de zon is opgegaan. Te denken, dat zij het hoort aan het aantal slagen van het uurwerk op den toren in de nabijheid, zou wel wat heel koen zijn. Maar vergissen doet Mixta zich niet, want al spoedig wordt de tuin deur voor haar geopend en een vriendelijk „miaauw” is hare morgengroet. Onmiddellijk begeeft zij zich naar de slaapkamer van de kinderen en weet hare tegenwoordigheid te laten bemerken door krabben en een zacht gemiaauw. In triomf wordt zij binnen gelaten en wordt de vreugd van het wederzien na een lange nacht van scheiding wederzijds gesmaakt. Bij het ontbijt plaatst zij zich, na ook de andere dischgenooten begroet te hebben, onmiddellijk naast hare meesteres, bij wie zij een streepje voor heeft en tracht door vriendelijk geveel en ook doordat

zij tegen haar gaat opstaan, een gedeelte van het gekookte ei, waarop Mixta zeer belust is, meester te worden. Zij begrijpt zeer goed, dat zulke familiariteiten door de andere huisgenooten niet geduld worden. Nadat zij zich met wat melk verkwikt heeft, vleit zij zich neder in de vensterbank en verzinkt in diep gepeins. Slaap is het niet, althans zij zou in dat geval zeer licht slaapsch zijn, want zoodra het toeval wil, dat de kamer door allen tegelijk verlaten is, is zij met een sprong op de tafel om te zien of er nog wat van hare gading is. Hebben de kinderen afscheid van haar genomen en zich naar school begeven, dan vervalt zij weer in haren lethargischen toestand, waaruit geen gebel haar opwekt. Haar slaap wordt alleen somtijds gestoord door den een of anderen straatjongen, die tegen het raam klopt, als hij de kat ziet liggen en het dier toch eenigszins lastig wil vallen, nu hij het niet in handen kan krijgen. Maar tegen den tijd van koffiedrinken wordt ze geheel en al wakker. Dit moet niet geheel en al geweten worden aan het rammelen met kopjes en borden bij het klaarzetten want bij het afwasschen gedraagt zij zich geheel onverschillig. Neen, zij weet dat de kinderen uit school komen om dien tijd en zeer dikwijls neemt zij plaats in den gang in de nabijheid van de voordeur en staart ernstig voor zich heen; zij wacht de kinderen op en begroet ze bij hunne thuiskomst. Den geheelen dag brengt zij nu door met slapen, afgewisseld met eene wandeling in den tuin, totdat het middagmaal haar eenige aangename oogenblikken verschaft.

Algemeen heerscht het begrip, dat men een kat niets leeren kan. Het zou wel zonderling zijn, dat dit het geval

was bij een dier, dat wat verstandelijke ontwikkeling betreft, zoo hoog staat in vergelijking met andere dieren. Neen, bij de thee toont onze „Mixta” zich als artiest. Vrij gemakkelijk hebben de kinderen haar geleerd: pootjes te geven, op te zitten, door een hoepel te springen enz. en haar weten is deugdelijk. Wat zij eenmaal geleerd heeft; vergeet ze niet gauw.

Dat zij ook let op hetgeen om haar heen gebeurt, is gemakkelijk na te gaan. Wordt er een koffer gepakt, wordt er meer dan gewoon gesleept met klederen, dan begrijpt ze, dat er voor haar slechte tijden in aantocht zijn, tijden van minder goede verzorging, tijden van eenzaamheid en verlatenheid en loopt zij aldoor onrustig heen en weer als om haar ongenoegen te laten blijken. Eene kat hecht zich niet aan de menschen maar meer aan het huis, wordt zoo dikwijls gezegd. Dat moge in vele gevallen waar zijn, wanneer er van het dier weinig notitie genomen wordt en dan ligt het voor de hand. Niet wanneer het dier reden heeft zich aan de bewoners zelf te hechten. Ziet eens die vreugde van onze „Mixta” nu wij na eene afwezigheid van veertien dagen weer thuis gekomen zijn! het is één streelen, kopjes geven en op alle wijze blijken geven van hare vreugde over de terugkomst. Ja de eerste nacht schonk zij hare wandeling er aan en bleef in huis, de huisgenooten zelfs op bed bezoekende om te toonen hoe blij ze was, daarbij met haren kop ons in het gezicht streelende.

Wie kwaad moge spreken van eene kat, ik niet van onze „Mixta.”

Arnhem.

J. S.

UIT ONS DAGBOEK.

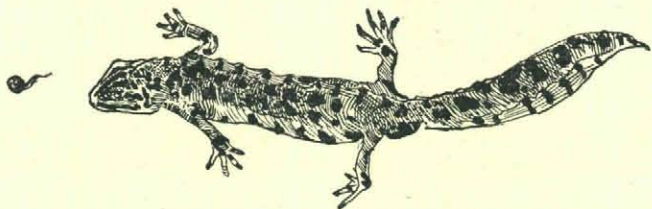
1901.

8 Mei. In de Watergraafsmere zijn weilandten bont van paardebloem, zuring, pinksterbloem en madeliefje. Bij deze eerste bloem hier en daar bandvormig waargenomen. Hondsviooltje bloeit, evenals ooievaars en reigersbek in overvloed.

12 Mei. Excursie Santpoort—Bloemendaal. Den geheelen dag triestig weer. In boschjes achter het station Santpoort allerlei planten, zoo bloeien o.a. muskuskruid, potentilla verna, vergeet-mij-nietje, speenkruid, akkerhoornbloem, havikskruiden en look-zonder-look. Vogelkers prijkt met groote, eigenaardig riekende trossen van witte bloemen. Op de ruïne van Brederode de alhier zoo traditioneele muurbloem. De bloemschermen van daslook zijn nog in knop. Een eigenaardigheid in deze streken vormen de bij natuurliefhebbers zoo gehate bordjes met „Verboden Toegang, Art. 461 Wetb. van Strafrecht.” Voor den pas-beginner is het o. i. zeer ontmoedigend, wanneer hij met allerlei plannen van duinwandelingen in het hoofd, op reis gaat, en aangekomen op de plaats der bestemming, hem door dergelijke plankjes een „tot hiertoe en niet verder” toegeroepen wordt. Dan staat hij voor de keus om naar huis terug te keeren, of zich niet aan de waarschuwing te storen en de duinen toch maar in te gaan. Dit laatste verkozen wij, en het kwam ons goed. Al dadelijk vonden wij morieltjes, aardsterren en wijngaardslakken. Waar deze laatste voorkomen, daar kon de interessante Aristolochia niet ver verwijderd zijn (denk maar aan Camera Obscura), en werkelijk vonden wij deze na lang zoeken, echter was zij nog geen 2 d.M. hoog. In duinboschjes in de laagte werd, te midden van Listera ovata in knop, bloeiende wilde aardbei en allerlei viooltjes, geluncht. Het boschvioletje blonk hier vooral uit met zijn grootelichtblauwe bloemen. Duinwilg bloeit, meidoorn en duindoorn zijn

nog, wat bloeien betreft, in knop. Overal in het duin veel zwarte vliegen met doorschijnende zwarte vleugels. ^{Bibio} In boomen veel lijsternesten. Fitis, vink en koekoek gehoord, zilvermeeuwen en kieviten gezien. Paardestaarten bloeien. In een vijver van het Bloemendaalsche bosch veel kokerjuffers en een enkele kleine watersalamander. Hier en daar veel (nog niet bloeiende) Sint-Theunisbloem. Op particulieren grond (Duin en Daal) vormen mooie Primula acaulis een bleekgeel kleed. Bij het station Bloemendaal een IJsvogeltje gezien.

16 Mei (Hemelvaartsdag). Expeditie naar de in den winter

Kleine Watersalamander.

ontdekte veenlanden. Enkele wilgsoorten bloeien nog. Kikkerbeet is nog jong en bruin gekleurd. Langs den weg bloeien smeerwortel en ooievaarsbek. In tuintjes begint sering te bloeien. Veel kikkers „zingen” in de slooten. De moerasjes zijn van den weg afgescheiden door een ondiepe sloot. Geen van ons echter durfde de sloot over, het was een wreede tantaluskwelling: voor onze oogen heerlijke landjes: tusschen het riet ontdekten wij vele bloemen; wie weet orchideeën, zoo dachten wij. Weldra werd echter de begeerte grooter dan de vrees, van in de sloot te zakken; en een onzer nam een aan-